

Het duurzaamheidsbuffet innovaties om op te scheppen

De meeste aanbestedingen lijken op een kookrecept. Er zijn al veel keuzes gemaakt waar de kok zich aan moet houden. De ruimte om het gerecht extra smaak te geven is beperkt tot de aroma's van de gunningscriteria. Met het duurzaamheidsbuffet willen we voorzien in de ondernemersbehoefte om innovatieve oplossingen voor te schotelen én in de wens van opdrachtgevers om innovaties te leren kennen.

Hoe werkt het?

Ondernemers bieden in hun inschrijving één of enkele duurzame oplossing(en) aan die zij onder de aandacht van de aanbestedende dienst willen brengen. De duurzame oplossing is compact beschreven met een opgave van de duurzame meerwaarde en de eventuele voorwaarden voor het toepassen ervan. De aanbestedende dienst kan gebruik maken van het buffet, maar dat hoeft niet.

Voor wie is het buffet bedoeld?

Bij samenwerking in bouwteams is er al veel ruimte om duurzame innovaties toe te passen en kan duurzaamheid prima worden gestimuleerd met een uitdagend gunningscriterium. Het overgrote deel van de bouwopgaven ziet echter toe op uitsluitend uitvoering of engineering en uitvoering. De praktijk laat zien dat het moeilijk is bij dit soort contracten gebruik te maken van de creativiteit en het innovatievermogen van marktpartijen. Het duurzaamheidsbuffet biedt hier uitkomst. Ondernemers kunnen daar hun ideeën tonen.

De plus bij duurzame uitvragen

Opdrachten met een ontwerpcomponent en/of een kwalitatief duurzaam gunningscriterium bieden ondernemers kansen om innovaties in te brengen, maar zijn vaak voorzien van een specifieke focus. Het duurzaamheidsbuffet opent de weg om goede ideeën vanuit een andere invalshoek voor te leggen, die het project een duurzame plus kunnen geven. Zo kan een ondernemer bijvoorbeeld een natuurinclusieve meerwaarde onder de aandacht brengen op een werk waar zo veel mogelijk circulariteit wordt gevraagd.

Twee manieren om het buffet in te richten

Ongevraagde aanbiedingen zijn niet toegestaan in een aanbesteding. De aanbestedende dienst moet dus aangeven dat zij graag voorstellen met duurzame innovaties ontvangt en vermelden hoe de inschrijvers deze kunnen indienen. Er moet ook een reden zijn om dit te vragen. Het voorstel kan gelden als gunningscriterium of als mogelijkheid in het bestek worden opgenomen.

Gunningscriterium

Een gunningscriterium belooft ondernemingen die oplossingen aanbieden die de aanbesteder graag wil gebruiken. Dit kan op een veilige manier door te vragen om kansen aan te bieden. Een kans is een aanbod waar de aanbestedende dienst geen gebruik van hoeft te maken.

Herzieningsclausule

Een herzieningsclausule schept contractuele juridische ruimte om extra duurzaamheid in het project te brengen en geeft een stimulans om daar nuttig gebruik van te maken. Met een stelpost kan de opdrachtgever een financiële reservering maken voor het inkopen van duurzame meerwaarde.

Alle duurzame oplossingen blijven beschikbaar

Het gunnen van de opdracht heeft geen gevolgen voor de beschikbaarheid van de duurzame oplossingen op het buffet. Alle opties blijven open en de opdrachtgever behoudt, zolang de aard van de opdracht er niet wezenlijk door wijzigt, een vrije keuze om daar gebruik van te maken. De opdrachtgever kan dus ook kiezen voor een oplossing van een partij aan wie het werk niet is opgedragen. In overleg met de aannemer kan dit als een reguliere bestekwijziging worden behandeld. De toepassing van de duurzame oplossing gebeurt in samenspraak met de aanbieder.

Meer weten?

In [dit document](#) vindt u voorbeeldteksten voor uw aanbestedingsdocument en uw contractuele bepalingen.

Voorbeeldteksten Duurzaamheidsbuffet

Alternatieve voorstellen op het vlak van innovaties en duurzaamheid mogen alleen worden aangeboden als het aanbestedingsdocument daarom vraagt. Er is een **voorbeeldtekst A1** voor het gebruik als gunningscriterium en een **voorbeeldtekst A2** voor het ontvangen van voorstellen zonder toepassing van een bijbehorend gunningscriterium. In beide gevallen kan herzieningsclausule B1 bij de contractuele bepalingen worden geplaatst. Dit schept de juridische ruimte om aangeboden duurzame innovaties als reguliere bestekwijziging op te dragen. Overweeg een stelpost met **voorbeeldtekst B2** om budget te oormerken voor het inkopen van extra duurzame meerwaarde.

Buffet met gunning

- Gunningscriterium in aanbestedingsleidraad **<tekst A1>**
- Herzieningsclausule in bestek t.b.v aangeboden innovaties **<tekst B1>**
- Eventueel stelpost innovatie en duurzaamheid **<tekst B2>**

Buffet zonder gunning

- Optie innovaties aanbieden in aanbestedingsleidraad **<tekst A2>**
- Herzieningsclausule in bestek t.b.v aangeboden innovaties **<tekst B1>**
- Eventueel stelpost innovatie en duurzaamheid **<tekst B2>**

Duurzaamheidsbuffet Gunningscriterium in aanbestedingsleidraad **<tekst A1>**

<Naam aanbestedende dienst> overweegt bij de realisatie van de opdracht innovaties toe te passen die bijdragen aan de doelstellingen op het gebied van circulariteit, milieu, klimaatadaptatie, energietransitie en de gezondheid van de leefomgeving. Deze innovaties kunnen een gunstig effect hebben op de levensduurkosten, risico's en/of imago. Uw duurzame innovatievoorstellen, voorzien van een globale beschrijving van hun meerwaarde en eventuele toepassingsvoorwaarden, worden aangemerkt als kansen. Deze worden beoordeeld op bruikbaarheid en meerwaarde. <gewicht en scoringstabel naar keuze van de aanbestedende dienst>. De inschrijving mag niet gebaseerd zijn op het toepassen van een voorgestelde innovatie. Na de gunning van de opdracht wordt in overleg met de aannemer bezien of duurzame innovaties worden toegepast. <Naam aanbestedende dienst> neemt alle voorgestelde kansen in beschouwing, ook die van de aanbieders aan wie het werk niet wordt gegund. In het bestek is hiervoor een herzieningsclausule opgenomen.

Duurzaamheidsbuffet Optie innovaties aanbieden in aanbestedingsleidraad <tekst A2>

<Naam aanbestedende dienst> overweegt bij de realisatie van de opdracht innovaties toe te passen die bijdragen aan de doelstellingen op het gebied van circulariteit, milieu, klimaatadaptatie, energietransitie en de gezondheid van de leefomgeving. Deze innovaties kunnen een gunstig effect hebben op de levensduurkosten, risico's en/of imago. Uw duurzame innovatievoorstellen, voorzien van een globale beschrijving van hun meerwaarde en eventuele toepassingsvoorwaarden, worden aangemerkt als potentiële bestekwijzigingen. De inschrijving mag niet gebaseerd zijn op het toepassen van een voorgestelde innovatie. Na de gunning van de opdracht wordt in overleg met de aannemer bezien of duurzame innovaties worden toegepast. <Naam aanbestedende dienst> neemt alle voorgestelde kansen in beschouwing, ook die van de aanbidders aan wie het werk niet wordt gegund. In het bestek is hiervoor een herzieningsclausule opgenomen.

Duurzaamheidsbuffet Herzieningsclausule bestek t.b.v. aangeboden innovaties <tekst B1>

Opdrachtgever overweegt gebruik te maken van de voorstellen die bij de aanbesteding van deze opdracht zijn ingediend als bijdrage aan de doelstellingen op het gebied van circulariteit, milieu, klimaatadaptatie, energietransitie en de gezondheid van de leefomgeving met een gunstig effect op de levensduurkosten, risico's en/of imago. In dat verband behoudt opdrachtgever zich het recht voor om voorgestelde innovaties van de aannemer, die passen binnen de scope van het werk zonder de algemene aard van de opdracht te veranderen en veelbelovend worden geacht voor dit project, op te dragen als bestekwijziging. Opdrachtgever is eveneens gerechtigd een ontvangen duurzaam voorstel te kiezen van een aanbieder aan wie het werk niet is gegund. De beslissing hierover zal plaatsvinden in overleg met de aannemer en de aanbieder van het duurzame voorstel. Ook kunnen innovaties als bestekwijziging worden opgedragen die aan bovengenoemde condities voldoen en na de aanbesteding naar voren komen.

Duurzaamheidsbuffet Stelpost innovatie en duurzaamheid <tekst B2>

Er is een stelpost 'innovatie en duurzaamheid' opgenomen. Deze stelpost is bedoeld voor duurzaamheidskansen die in de aanbesteding zijn aangedragen en geen deel uitmaken van de overeenkomst of gaandeweg het project naar voren kunnen komen. Het gebruik van de stelpost is uitsluitend voorbehouden aan de opdrachtgever. Op de stelpost worden de kosten voor gewenste aanvullende duurzaamheidsmaatregelen verrekend, met inachtneming van paragraaf 37 van de UAV 2012. De stelpost wordt niet aangewend voor duurzame maatregelen die als gevolg van zijn inschrijving reeds onder de verplichtingen van de aannemer vallen.

